خبر

در نامه زنگنه به وزیر نفت عربستان تاکید شد:

JMMC حق هیچگونه تفسیری از تصمیم‌های اوپک را ندارد

وزیر نفت در نامه‌ای به وزیر نفت عربستان تاکید کرد: مطابق با تصمیم‌های کنفرانس ۱۷۱ اوپک، کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق اوپک - غیراوپک (JMMC) حق هیچگونه تفسیری از تصمیم‌های این سازمان را ندارد. به گزارش شانا، بیژن زنگنه در نامه‌ای به خالد الفالح، وزیر صنعت، انرژی و منابع معدنی عربستان ضمن تشکر از ارسال نامه‌شان در ارتباط با کمیته مشترک وزارتی نظارت بر توافق اوپک - غیراوپک (JMMC) و گزارش سطح پایبندی کشورهای حاضر در بیانیه همکاری اوپک و غیراوپک به تعهدهای خود اظهار کرد: قطعنامه شماره ۱۷۴،۵۱۳ مصوب نشست ۱۷۴ اوپک تصمیم مهمی است که نشان دهنده مسئولیت پذیری اعضا به اهداف اوپک، همانگونه که در اساسنامه ذکر شده، است. وی با اشاره به این که مطابق تصمیم نشست ۱۷۴ اعضای اوپک، کشورهای عضو متعهد شدند از ابتدای ژوئیه ۲۰۱۸، سطح پایبندی خود را به تعهد تعدیل تولید به ۱۰۰ درصد برسانند، تصریح کرد: اما این تصمیم، نه مجوزی برای افزایش تولید بیشتر از سهمیه تعیین شده برای کشورها در نشست ۱۷۱ اوپک و نه مجوزی برای بازتوزیع سهمیه تعهدهای تعدیل تولید میان کشورهای عضو است. وزیر نفت درباره کمیته مشترک فنی وزارتی نظارت بر توافق جهانی کاهش عرضه هم تاکید کرد: مطابق با تصمیم‌های نشست ۱۷۱ اوپک، این کمیته حق هیچگونه تفسیری از تصمیم‌های این سازمان را ندارد و در عوض، تنها وظیفه آن، نظارت و گزارش میزان پایبندی کشورها به تعهدهای تعدیل تولید یکایک آنها طبق روال پیشین است. زنگنه تاکید کرد: به نظر من، در بحث تولید و مراعات سهمیه‌ها، فقط تصمیم‌های اوپک که با اجماع وزیران کشورهای عضو اتخاذ شده است، اعتبار دارد و باید ملاک عمل اعضای اوپک قرار گیرد. در این زمینه، کمیته مشترک فنی وزارتی نظارت بر توافق جهانی کاهش عرضه بر اساس ماموریتی که برای آن تعریف شده است، باید به نظارت و گزارش سطح تولید و سطح پایبندی کشورها به تعهدات خود به صورت هر کشور منفرد و تک تک اقدام کند. وزیر نفت در پایان این نامه خواستار توزیع این نامه از سوی دبیرخانه اوپک میان رؤسای هیئت‌های نمایندگی عضو اوپک شد.

سخنگوی وزارت امور خارجه:

توقف صادرات نفت ایران غیر ممکن است

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: آمریکا می‌داند که توقف و یا به صفر رساندن صادرات نفت ایران در جهان امروز غیر ممکن است. به گزارش خبرنگار شانا، بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت امور خارجه، امروز (دوشنبه، ۲۵ تیرماه) در نشست خبری با خبرنگاران درباره اظهارات دونالد ترامپ، رئیس جمهوری آمریکا برای توقف صادرات نفت ایران و در عین حال گفت و گو در این باره با خریداران نفت ایران گفت: ترامپ این روزها زیاد اظهار نظر می کند، این ادعا و تلاش برای توقف و به صفر رساندن صادرات نفت ایران به هیچ عنوان شدنی نیست. وی افزود: گذشته و تاریخ اثبات می کند که چنین سخنانی در جهان امروز میسر نیست. قاسمی تصریح کرد: ما با همه شریکان نفتی و غیر نفتی خود در تماس مستمر هستیم و از همه امکانات برای خنثی کردن توطئه های آمریکا استفاده خواهیم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه درباره سفر علی اکبر ولایتی، مشاور رهبر معظم انقلاب در امور بین‌الملل به مسکو و دیدار با رئیس جمهوری روسیه نیز گفت: در حوزه سیاست خارجی وزارت امور خارجه به عنوان نهاد حاکمیتی، کمترین میزان موازی کاری را داشته است. در این سفر، پیام مقام معظم رهبری به پوتین ارائه شد. وی افزود: بعد از خروج غیر قانونی آمریکا از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) ایران مصلحت را در این دید که در یک تعامل سازنده و فعالیت دیپلماتیک، مواضع جمهوری اسلامی را به سایر کشورها اعلام کند. قاسمی در پاسخ به پرسشی درباره ادعای تفاهم نفت در برابر غذا در سفر ولایتی به روسیه تصریح کرد: من نقل قولی از طرف ایرانی در این باره نشنیده‌ام. این موضوع را یک مقام روسی مطرح کرد که نمی توانم در مورد آن قضاوت کنم، اما رسیدن به تفاهم و همکاری در هر زمینه‌ای به حضور هیئت‌های کارشناسی از سوی دستگاه‌های ذی‌ربط نیاز دارد که آن هم مسیری طولانی است.

سخنگوی وزارت امور خارجه درباره سفر عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه به هند و این که آیا این سفر به همکاری‌های ایران و هند در حوزه نفت ارتباط داشت یا خیر، گفت: سفر معاون وزیر امور خارجه به هند در چارچوب دیدارهای دوره‌ای منظم به این کشور است.

ابهاما‌تی در فروش نفت ایران مطرح است

ترامپ و خواب آشفته نفت

PDF Compressor Free Version

مهدی الیاسی، روزنامه‌نگار

با گذشت دو ماه از خروج امریکا از برجام و اعلام بازگشت تحریم‌های یکجانبه این کشور علیه کشورمان، موضوع فروش نفت ایران از اهمیت فوق‌العاده ای برخودار شده است. این موضوع از آن رو دارای اهمیت است که بر اساس برآوردهای اقتصادی، عملا بودجه دولت و درآمدهای ارزی کشور به درآمدهای نفتی متکی است و از همین رو است که ترامپ و متحدانش در منطقه، فروش نفت ایران را هدف قرار داده‌اند. تولید نفت ایران روزانه چهار میلیون بشکه در روز است که از این میزان، دو میلیون و پانصد هزار بشکه در بازارهای بین المللی به فروش می‌رسد. معاون بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت در ابتدای امسال و چند روز قبل از خروج آمریکا از برجام گفته بود: برجام برای ما تا زمانی عملیاتی است که نفت‌مان را بفروشیم، بازارمان را حفظ کنیم، عواید ناشی از فروش را بدون مشکل دریافت کنیم، تجهیزات مورد نیاز را تهیه و تامین مالی پروژه‌ها را انجام دهیم.

راه دشوار آمریکا برای تحریم نفتی ایران

دولت ترامپ تلاش می کند استراتژی دوران اوباما برای متوقف کردن صادرات نفت ایران را به منظور اعمال فشار و دریافت امتیاز از تهران دنبال کند اما مشکل اصلی که ممکن است دولت ترامپ را خشمگین کند، بازار نفت است که در موقعیت متفاوتی نسبت به دوران قبلی تحریم‌ها در فاصله سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ قرار دارد. در حال حاضر بازار نفت دچار شدیدترین محدودیت عرضه در چند سال اخیر قرار دارد که نهایتا آمریکا را ناچار خواهد کرد موضعش نسبت به ایران را ملایم‌تر کند. نگاهی به قیمت‌های نفت در دورانی که دولت اوباما ایران را هدف تحریم قرار داد نشان می‌دهد که قیمت‌ها بالا بوده است. قیمت‌های نفت برنت در دورانی که تحریم‌های آمریکا صادرات نفت ایران را حدود یک میلیون بشکه در روز کاهش داد، بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه بود.

قیمت برنت اکنون به میزان قابل توجهی پایین‌تر است. بنابراین در ظاهر ترامپ نباید مشکلی در قطع صادرات نفت ایران داشته باشد. اما واقعیت به این سادگی نیست. دولت اوباما از این اقبال برخوردار بود که بخش شیل اویل آمریکا رشد انفجاری داشت. احتمالا برای دولت اوباما زمانی که در سال ۲۰۱۲ ایران را هدف تحریم قرار داد روشن نبود که در داکوتای شمالی و تگزاس چه اتفاقی روی می‌دهد. تولید نفت آمریکا در فاصله سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ رشد انفجاری داشت و بیش از سه میلیون بشکه در روز افزایش یافت و کاهش یک میلیون بشکه‌ای عرضه ایران را کاملا جبران کرد. با این حال مشکل ترامپ، محدودیت ظرفیت در منطقه پرمیان است که به معنای کندی رشد تولید حداقل به مدت یک سال یا بیشتر خواهد بود. در نتیجه زمانی که آمریکا فشار برای کاهش صادرات ایران را آغاز می کند، تولیدکنندگان شیل آمریکا قادر نخواهند بود این کاهش عرضه را جبران کنند. اما موضوع فقط عرضه آمریکا در برابر عرضه ایران نیست. بازار شرایطی پیدا کرده است که طی آن میزان عرضه محدودتر می‌شود. اختلالات عرضه در ونزوئلا، لیبی و آنگولا نیز بسیار سریع‌تر از آنچه انتظار می‌رفت تشدید شده است. مهم‌تر از همه، حداقل در مورد ونزوئلا، سقوط تولید این کشور شدت بیشتری گرفته است. از سوی دیگر روند کاهش سطح ذخایر امسال تسریع شده است. گروه اوپک پلاس یک سال و نیم برای بازگرداندن سطح ذخایر کشورهای صنعتی به میانگین پنج ساله تلاش کرد. هدف مذکور امسال محقق شد اما اکنون شرایط فعلی عرضه و تقاضا منعکس کننده کمبود عرضه است و به این ترتیب کاهش ذخایر ادامه پیدا خواهد کرد.

در این خصوص سایت مریل لینچ در یادداشت تحقیقاتی نوشت: از نظر ما تحریم‌های قبلی به این دلیل ممکن شد که تولید شیل آمریکا با روند پرشتابی رشد کرد و تولید و صادرات لیبی بهبود یافت و جایگزین بخشی از عرضه ایران به بازار شد.

بعلاوه سایر اعضای اوپک از ظرفیت تولید شناور برخوردار بودند و تقاضای جهانی برای نفت تقریبا راکد بود. اما اکنون پیش‌بینی می‌شود تعادل در عرضه و تقاضای نفت جهانی به مدت یک سال و نیم با کمبود ساختاری مواجه شود. بازار نفت با محدودیت عرضه مواجه است و هر گونه تلاش برای به صفر رساندن صادرات ایران، وضعیت مذکور را تشدید خواهد کرد. به علاوه دولت اوباما رویکرد محتاطانه‌ای در زمینه تحریم‌ها در پیش گرفت تا مانع بالا رفتن قیمت‌ها شود. سیاستمداران آمریکایی همواره نسبت به تبعات سیاسی قیمت‌های بالای بنزین نگران هستند به همین دلیل دولت اوباما به کشورهای متعدد خریدار نفت ایران، معافیت اعطا کرد و موافقت کرد در قبال کاهش ۲۰ درصدی واردات از ایران، به خرید نفت این کشور ادامه دهند. اما دولت ترامپ سیاست عدم اعطای معافیت را در پیش گرفته و امیدوار است صادرات نفت ایران را صفر کند. وزارت خارجه آمریکا اعلام کرده که هیچ کشوری معافیت نخواهد گرفت. این اظهارات باعث شد قیمت‌های نفت در ژوئن سیر صعودی پیدا کند. اگر قیمت‌ها بیش از حد صعود کند، دولت ترامپ ممکن است ناچار شود از موضع خود عقب نشینی کند.

مقصد نهایی بخش مهمی از صادارت نفت ایران چهار کشور آسیایی، هند، کره جنوبی، چین و ژاپن است. صادارات نفت به این کشورها اما با اعلام از سرگیری تحریم نفت ایران در نیمه دوم سال جاری در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است

موسسه مریل لینچ اخیرا پیش بینی کرد اگر صادرات نفت ایران به طور کلی قطع شود، مدیریت آن بسیار دشوار خواهد بود و به افزایش قیمت‌های نفت به بالای ۱۲۰ دلار در هر بشکه منجر می‌شود.

وضعیت برای ایران چگونه است؟

مساعد نبودن شرایط بازار جهانی برای تحریم نفتی ایران اگرچه ترامپ و متحدانش را دچار دشواری‌های زیاد کرده است اما ایران نیز برای حفظ سهم خود در بازارهای جهانی راهی ساده پیش رو ندارد. دشواری اول در این راه همراهی روسیه و عربستان و تلاش وافر آنها برای افزایش تولید نفت است.

برخی کارشناسان تلاش‌های این دو کشور، برای افزایش تولید نفت را با انگیزه‌های اقتصادی و سیاسی ارزیابی می کنند. برخی کارشناسان معتقدند که کاهش طبیعی صادرات نفت ایران در نتیجه تحریم‌ها، به علاوه کاهش مستمر تولید در لیبی، ونزوئلا و اوگاندا قطعا بازارهای نفت را با انفجار روبرو می کند. از همین رو این کشورها نمی توانند تعهد خویش به بازار را نادیده بگیرند. خالد الفالح، وزیر نفت عربستان که رئیس کمیته پایش پایبندی اعضای طرح کاهش تولید به سقف تولیدشان است در نامه‌ای به اعضای این کمیته که همتایانش هستند اعلام کرد طرح پایش تولید و عرضه نفت هر کشور و سقف تولیدی که برای هر کشور در نظر گرفته شده دیگر ملاک نیست و آنچه زیر نظر گرفته خواهد شد مجموع تولید کشورهای عضو طرح است. این اقدام به معنی این است که عربستان و روسیه به خود اجازه می‌دهند تولید کم شده هر کشور دیگری که عضو اوپک است یا در طرح کاهش همراهی کرده را جایگزین کنند و عملا راه را برای اجرای آسان تحریم‌های آمریکا علیه ونزوئلا و ایران هموار می‌سازند.

این نامه که پنجشنبه شب ارسال شده، امروز (شنبه) توسط پلاتز رؤیت شده و درست چند روز پس از آن منتشر می‌شود که روزنامه واشنگتن پست خبر داده بود وزارتخانه‌های خزانه‌داری و امور خارجه آمریکا با وزیران نفت و امور خارجه و اقتصاد عربستان رابطه تنگاتنگی ایجاد کرده‌اند تا روش‌های اعمال فشار اقتصادی شدید بر ایران را بررسی کنند. با این اقدام، عملا عربستان یک تنه پایان طرح کاهش عرضه نفت را اعلام کرده است. به این ترتیب عربستان سعودی نخستین گام برای افزایش خارج از توافق تولید نفت را برداشت.

از سوی دیگر، الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه اظهار کرد که سهم روسیه از یک میلیون بشکه افزایش توافق شده تولید کشورهای اوپک و غیراوپک، حدود ۲۰۰ هزار بشکه در روز خواهد بود. شرکت ملی نفت ابوظبی (ادنوک) اعلام کرد در صورت لزوم برای مقابله با کمبود عرضه در بازار جهانی، قادر است تولید نفت خود را چند صد هزار بشکه در روز افزایش دهد. شرکت دولتی ادنوک در بیانیه‌ای اعلام کرد در مسیر افزایش ظرفیت تولید خود از ۳.۳ میلیون بشکه در روز فعلی به ۳.۵ میلیون بشکه در روز تا پایان سال ۲۰۱۸ پیش می‌رود. به گفته دو منبع آگاه، امارات متحده عربی ۲.۸۷ میلیون بشکه در روز نفت در ژوئن تولید کرد. یعنی اگر این کشور بخواهد با حداکثر ظرفیتش نفت تولید کند، از پتانسیل افزایش عرضه به میزان حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز برخوردار است و ممکن است تا پایان سال حدود ۲۰۰ هزار بشکه در روز به تولیدش اضافه کند.

دولت ترامپ تلاش می کند استراتژی دوران اوباما برای متوقف کردن صادرات نفت ایران را به منظور اعمال فشار و دریافت امتیاز از تهران، دنبال کند اما بازار نفت است که در موقعیت متفاوتی نسبت به دوران قبلی تحریم‌ها قرار دارد

ابهام در بازارهای نفت ایران

مقصد نهایی بخش مهمی از صادارت نفت ایران چهار کشور آسیایی، هند، کره جنوبی، چین و ژاپن است. صادارات نفت به این کشورها اما با اعلام از سرگیری تحریم نفت ایران در نیمه دوم سال جاری در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. در حالی که هفته گذشته سفارت کره جنوبی در تهران توقف صادارت نفت ایران به این کشور را تکذیب کرده بود، دو روز پیش خبری در محافل نفتی انتشار یافت که این کشور جایگزینی نفت ایران با نفت عربستان را آغاز کرده است. طی ماه ژوئن (خرداد و تیر ۹۷) خرید نفت کره جنوبی از ایران به رقم ۸۴۹/۶۸۶ تن رسید که نسبت به زمان مشابه در سال گذشته نزدیک به ۱۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. این مقدار خرید کمترین رقم سفارش نفت کره از ایران پس از برجام بوده؛ بالاترین سفارش نفت سئول در این مدت به ۱/۱ میلیون تن در روز رسیده بود اما با خروج ترامپ از برجام و اعلام برقراری مجدد تحریم‌ها از سوی آمریکا، روند نزولی به خود گرفت.

در این مدت خرید روزانه نفت کره با رشد ۱۳ درصدی به ۲۱/۳ میلیون بشکه در روز رسید و عربستان با حفظ جایگاه تأمین کننده نخست، همزمان ۲۶ درصد نفت بیشتری به سئول فرستاده است.

خرید نفت کل کره جنوبی در مقایسه با مدت مشابه در سال ۲۰۱۷ نیز رشد ۷/۲ درصدی داشته است. سئول معمولا خریدار نفت فوق سبک یا کندانسه ایران است و در دوران تحریم‌های پیشین در زمان اوباما، با دریافت معافیت اعمال فوری، خرید نفت خود از تهران را کاهش داده بود اما در تمام مدت تحریم‌ها سفارش ثبت می کرد. با برداشته شدن تحریم‌ها در سال ۲۰۱۶ و به دنبال برجام، سفارش نفت کره دوباره اوج گرفت و بازار این کشور دوباره محل رقابت ایران، عربستان و امارات شد اما با وضع تحریم‌های تازه، به‌نظر می‌رسد کره جنوبی ناامید از دریافت معافیت، در حال به صفر رساندن سفارش خود و جایگزینی نفت ایران با عربستان است.

از سوی دیگر گروه مالی «میتسوبیشی یو اف جی» که بزرگترین بانک ژاپن است، در پی بازگشت مجدد تحریم‌های آمریکا علیه تهران، مبادلات مرتبط با ایران را متوقف خواهد کرد. به گفته کارشناسان اقتصادی این موضوع به طور مستقیم صادارت نفت ایران به ژاپن را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. از سوی دیگر رویترز از قول منابع کشتی‌رانی و صنعتی گزارش داده‌است که به خاطر بازگشت تحریم‌های آمریکا، واردات نفت هند از ایران در ماه گذشته میلادی (ژوئن) نسبت به ماه پیش از آن ۱۵/۹ درصد کاهش یافته و به ۵۹۲ هزار و ۸۰۰ بشکه در روز رسید. رویترز می‌نویسد که دو پالایشگاه خصوصی «نایارا» و «رلاینس» در نظر دارند کلاً خرید نفت از ایران را متوقف کنند و در ماه گذشته نیز به مقدار بسیار اندکی نفت از جمهوری اسلامی خریده‌اند، اما پالایشگاه‌های دولتی میزان خرید نفت ایران را در ماه ژوئن ۱۰ درصد افزایش داده‌اند.

ماجرای صادارت نفت ایران به چین اما از سه کشور دیگر متفاوت است. به دنبال وقوع جنگ تجاری میان چین و آمریکا، هفته گذشته پالایشگاه چینی مستقل «گروه پتروشیمی دانگ مینگ» خرید نفت از آمریکا را متوقف کرد و اکنون به ایران به عنوان یکی از منابع تامین نفت خود روی آورده است.، یک منبع آگاه در این پالایشگاه به اویل پرس گفته است: پکن قصد دارد روی واردات نفت خام آمریکا تعرفه وضع کرده و نفت غرب آفریقا و خاورمیانه از جمله ایران را جایگزین نفت آمریکا کند.

چین پیش از این اعلام کرده بود که از تحریم‌های آمریکا علیه ایران تبعیت نخواهد کرد و به نظر می‌رسد تنها کشوری است که در موقعیت انجام چنین کاری قرار دارد. صادرات نفت آمریکا به چین در ابتدای ماه میلادی جاری به ۴۰۰ هزار بشکه در روز رسید، اما اکنون پکن قصد دارد با هدف تلافی جدیدترین دور تعرفه‌های آمریکا روی واردات کالاهای چینی به ارزش ۳۴ میلیارد دلار، یک تعرفه ۲۵ درصدی روی واردات نفت آمریکا وضع کند.